

2017-05-16

Dnr Son 2016/286

Handlingsplaner från verksamheter för hemtjänst, äldreheten och förvaltningen, utefter uppföljning av värdegrundsarbetet

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag

1. Handlingsplanerna godkänns och läggs till handlingarna.

Ärendet i korthet

Under oktober 2016 – februari 2017 har uppföljning av hemtjänsten genomförts kring hur den nationella värdegrunden, Järfällas värdegrund och de lokala värdighetsgarantierna följs och integreras. Granskning av biståndshandläggares utredningar och arbetssätt har också ingått i uppföljningen.

Resultatet av uppföljningen sammanställdes i en rapport som godkändes av socialnämnden i mars. Utifrån rapportens resultat och förslag på utvecklingsområden, fick verksamheter för hemtjänst, äldreheten och förvaltningen i uppdrag att upprätta en handlingsplan, för presentation till socialnämnden i juni. Handlingsplanerna finns som bilagor till tjänsteskrivelsen.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse ” *Handlingsplaner från verksamheter för hemtjänst, äldreheten och förvaltningen, utefter uppföljning av värdegrundsarbetet*”, 2017-05-16.

Bakgrund

För att se hur den nationella värdegrunden, Järfällas värdegrund och de lokala värdighetsgarantierna följs och integreras, har en uppföljning genomförts under oktober 2016 – februari 2017. Uppföljningen avser äldreomsorgen och därmed brukare som har hemtjänstinsatser från 65 –års ålder.

Denna uppföljning har ett brett värdegrundsperspektiv. Uppföljningen har gjorts i form av individuella intervjuer med brukare, verksamhetschefer och enhetschef på äldreheten. Gruppintervjuer har genomförts med värdegrundsledare och verksamhetsledare i egen regi, biståndshandläggare samt en grupp med ett urval verksamhetschefer och samordnare i privata hemtjänstföretag. Granskning av olika dokument har genomförts. En omvärldsbevakning har gjorts kring aktuell forskning och hur några andra kommuner har utvecklat hemtjänsten. Biståndshandläggares utredningar och arbetssätt finns med eftersom hemtjänsten har detaljerade beslut.

Rapporten ger en generell bild. En del goda exempel lyfts fram och skillnader kan påvisas mellan egen regi och privata företag. Uppföljningen visar att förankringsarbetet av värdegrund och värdighetsgarantier har kommit igång i alla verksamheter men att man har kommit olika långt och arbetar med det i olika omfattning idag. Värdighetsgarantierna uppfylls till en del. Förankring har skett i olika omfattning i de geografiska områdena i egen regi. De privata företagen arbetar mer aktivt med värdegrundsfrågorna på olika sätt men oftast inte specifikt utifrån Järfällas lokala värdegrund och värdighetsgarantier.

I rapporten finns förslag till utveckling och vidare förankring. Verksamheterna för hemtjänst, äldreheten och förvaltningen har fått i uppdrag att upprätta handlingsplaner, för presentation på socialnämnden i juni. Handlingsplanen ska utgå ifrån rapporten.

Förbättringsområden

I rapporten lyfts att personalkontinuitet, kontaktmannaskap och innehåll i genomförandeplaner är några av de viktigaste faktorerna för att höja kvalitén i hemtjänsten. Uppföljningen ger en bild av att personalkontinuiteten och kontaktmannaskapet fungerar bättre i de privata företagen än i egen regi. Innehållet i genomförandeplanerna behöver utvecklas i alla verksamheter. I kapitel 10 finns förslag på utvecklingsområden, uppdelade i följande rubriker:

- *Struktur och arbetssätt*
 - Hitta sätt att utveckla kontaktmannaskapet och dokumentationen.
 - Uppföljning av biståndsbeslut behöver fortsatt prioriteras för att säkerställa att brukarnas behov blir tillgodosedda.
 - Följa utvecklingen av rambeslut i andra kommuner för att på sikt kunna ta ställning till om det ska införas i Järfälla.

- *Organisation och ledarskap*

Värdegrundsarbetet måste planeras över tid. Detta är inget projekt utan det krävs ett ständigt pågående arbete för att hålla det levande. Nationella värdegrunden bör ses som det grundläggande fundamentet i äldreomsorgen.

- *Värdighetsgarantier*

Företagen behöver hitta sätt att förankra garantierna.

- *Värdegrundsarbetet i praktiken*

Verksamhetschef och värdegrundsledare bör tillsammans göra en plan för förankring.

- *Kvalitet*

Att utveckla metoder för uppföljning. Medarbetarna i verksamheterna behöver få insikt och kunskap om förhållningssätt och attityder kring klagomålshanteringen.

- *Omedvetna behov hos brukarna*

Att medarbetarna får reflektera över goda exempel där de tillfredsställt omedvetna/ outtalade behov hos brukare.

Analys

Hemtjänsten har stora utmaningar som kräver egna ställningstaganden och analyser beroende på var man befinner sig i mognad och utveckling. Gällande handlingsplanens utformning, har varje verksamhet fått utgå ifrån sina egna utvecklingsområden, med rapporten som grund.

Sammanfattningsvis har alla verksamheter beskrivit vilka åtgärder som ska vidtas för att utveckla och hålla värdegrundsarbetet levande över tid. Många företag kommer att arbeta med att hitta former för att stärka den enskildes inflytande och delaktighet i stöd och hjälp. Att bli bättre på att vara lyhörd för den enskildes behov och önskemål kring hur och när hjälp ska utföras samt tillfråga den enskilde om önskemål kring vem eller vilka som ska utföra insatserna. Fokus kommer också vara att arbeta med att stärka upp den enskildes behov och önskemål vid planering och upprättande av genomförandeplan.

Överväganden

Att aktivt medverka till att tydliggöra den nationella värdegrunden är ett ansvar som ligger på chefer på alla nivåer. Genom handlingsplanerna har nu det fortsatta värdegrundsarbetet konkretiserats och visar att chefer har en planering för att detta arbete ska utvecklas och hållas levande över tid. Till hjälp har de värdegrundsledare.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet kommer inte att beröra barn och ungdomar nu eller i framtiden, så barns och ungas bästa kan sättas i främsta rummet även fortsättningsvis. Barn och ungdomar har därför inte fått uttrycka sin mening i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Förankring av värdegrund och lokala värdighetsgarantier handlar till stor del om att levandegöra etiska förhållningssätt i verksamheterna inom äldreomsorgen. Bedömningen är att detta arbete inte ska ha någon avgörande ekonomisk påverkan framåt. Nuvarande arbetssätt och rutiner kan dock behöva omprövas eller förändras för att värdegrund och värdighetsgarantier ska kunna levandegöras i verksamheterna

Slutsatser

Socialförvaltningens förslag är att handlingsplanerna läggs till handlingarna.

Johan Bergman
Socialdirektör

Jenny Wilhelmsson
Avdelningschef Äldreomsorg och funktionshinder

Bilagor

1. Handlingsplan 1:a aktiva valet i Norden AB
2. Handlingsplan AB Adela Omsorg
3. Handlingsplan Absoluta Omsorgen AB
4. Handlingsplan Aktiv hemtjänst och service i Järfälla AB
5. Handlingsplan Alerta Omsorg AB
6. Handlingsplan Ansvarsfull omsorg AB
7. Handlingsplan Enklare Vardag AB
8. Handlingsplan Eveo AB
9. Handlingsplan Järfälla hemtjänst
10. Handlingsplan Nordisk hemtjänst och omsorg
11. Handlingsplan Proffssystem i Stockholm AB
12. Handlingsplan Real Omsorg i Storstockholm AB
13. Handlingsplan Omsorg Vicare
14. Handlingsplan äldreheten
15. Handlingsplan socialförvaltningen

Expedieras

Johan Bergman
Stefan Lidsten
Jenny Wilhelmsson
Inger Brandell
Jenny Järf